

FOREWORD

Only five years have elapsed since the first annual journal of anthropological scholarship *Lithuanian Ethnology: Studies in Social Anthropology and Ethnology* appeared for the first time in Lithuania. Today, we are pleased to add a new series and to offer you *Studia Anthropologica*, which is established as a new series of the *Acta Historica Universitatis Klaipedensis* (AHUK), published by the Institute of Baltic Sea Region History and Archaeology (IBSRHA) at the University of Klaipėda.

Studia Anthropologica, as a new series of the AHUK, seeks to provide its readers with current and important research in the fields of social and cultural anthropology and European Ethnology done in the Baltic Region and beyond. We are hoping to engage readers in social sciences and humanities, anthropology, ethnology, sociology and history students, and colleagues from a wide circle of disciplines.

In this series, we are looking for interdisciplinary connections, seeking, in particular, to cross the border between Lithuanian and European Ethnology and Social and Cultural Anthropology. We want to integrate studies that are clearly cognate in their methodology and aim. We believe that it is time to benefit from world-wide integrative processes in knowledge.

The first two volumes of the *Studia Anthropologica* contain problems discussed at the international conference ‘*Defining Region: Baltic Area Studies from Socio-Cultural Anthropology and Interdisciplinary Perspectives*’ held at the University of Klaipėda, on May 19-22, 2005 and organized by IBSRHA in collaboration with the Center of Social Anthropology of Vytautas Magnus University in Kaunas, Lithuania.

The conference was conceived as an opportunity to map out the anthropological dimensions of contemporary research on the Baltic Region and to discuss Baltic Area Studies from an interdisciplinary perspective. The conceptualization of borderland regions, focused primarily on the study of Baltic Region, emphasized methodological and practical challenges to interdisciplinary research and raised general questions about identity formation *vis-a-vis* processes of European integration. *Defining Region* also included assessments of local ethnographic, folkloristic, historical research traditions suggesting inter-disciplinary perspectives and proposing a new role for anthropology/ethnology in a New Europe.

Studia Anthropologica I and *Studia Anthropologica* II contain articles prepared on the basis of the papers delivered at the conference.

The first volume, *Studia Anthropologica* I, deals with the issue of *region*, first of all from the perspectives of cultures in space. Thus the first part of the volume is titled ‘*Defining Region: Cultures in Space*’. Emphasizing particular problems in studies of regional cultures, Thomas K. Schippers (France) presents his remarks on ‘cultures in space’ as reflections on the Mediterranean and

the Baltic in comparative anthropological perspectives. Robert Gary Minnich (Norway) refers interdisciplinary cooperation in the study of an inter-state region: the Austro-Italian-Slovene borderland. Related ideas concern seeing the 'region' from inside: the case of participation in an international project is detailed by Auksuolė Čepaitienė (Vilnius). New borders in regional politics and towards the framing of the 'region' from contemporary anthropological perspective are presented by Neringa Liubinienė (Kaunas).

The second part of the volume is on multiculturalism and boundaries, titled '*Multiculturalism and Remaking of Boundaries*'. The articles here primarily devoted to multiculturalism, cultural pluralism and problems of boundary (re)making. The methodological background of the politics of multiculturalism is presented by Reginald Byron (Wales, UK) and theoretical reflections on the religious pluralism in the Post-Socialist Societies of East-Central Europe are described by Ingo W. Schröder (Germany). Local and global cultural relations on the Latvia – Russia border area are discussed by Aija Lulle (Latvia).

The third part of *Studia Anthropologica* I is based on identities, heritage and tradition. Current issues of identity processes, as well as of heritage and tradition are reflected in the articles based on the interdisciplinary inter-links of ethnology and anthropology. Ullrich Kockel (England, UK) discusses revisited heritage and tradition in European Ethnology of the 21st Century. Anja Peleikis (Germany) presents her fieldwork results as well as cultural anthropology studies on tourism and the making of cultural heritage in the case of Nida (Curonian Spit) in Lithuania. Silva Pocytė and Rimantas Sliužinskas (Klaipėda) provide an interpretation of the Klaipėda Region Lutheran psalm singing tradition from the interdisciplinary and socio-cultural anthropology perspectives.

Ample analytical insights given in the first volume of *Studia Anthropologica* had shown the usefulness of stimulation that comes from interdisciplinary and anthropological approaches. Let us hope that the new directions and discoveries in the field of Baltic Area Studies coming out of sharing academic and analytical experiences from inside and outside of the Baltic Region will be interesting and useful to our readers.

Vytis Čiubrinskas, Rimantas Sliužinskas

PRATARMĖ

Šis Klaipėdos universiteto (KU) Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institute (BRIAI) leidžiamo periodinio mokslo leidinio „*Acta Historica Universitatis Klaipedensis*“ XII numeris – novatoriškas. Instituto mokslinės tarybos nutarimu greta įvairių istorinės tematikos numerių čia pradedamos formuoti ir specializuotos atskirų mokslų šakų mokslinių straipsnių serijos. Šiuo tikslu iš esmės papildyta redakcijos kolegijos sudėtis, šiek tiek pakeista ir straipsnių forma.

Jūsų dėmesiui pateikiame pirmąjį sociokultūrinės antropologijos serijos (*Studia Anthropologica* I) numerį. Jame publikuojama pirmoji dalis mokslinių straipsnių, inspiruotų 2005 m. gegužės 19–22 d. KU BRIAI (bendradarbiaujant su VDU Socialinės antropologijos centru) surengtos tarptautinės mokslinės konferencijos „*Baltijos regionas sociokultūrinės antropologijos bei tarpdalykinių studijų perspektyvoje*“ (‘*Defining Region: Baltic Area Studies from Socio-Cultural Anthropology and Interdisciplinary Perspectives*’) pranešimų bei ten vykusių aktyvių diskusijų. Orientuojantis į tarptautinę leidinio skaitytojų auditoriją, visi straipsniai bei kita medžiaga skelbiama anglų kalba su lietuviškais santraukomis.

Pirmoji tematinė straipsnių grupė (‘*Defining Region: Cultures in Space*’) skirta kultūrų aptarimui geografinėje (regioninėje) erdvėje. Tai pastabos apie Viduržemio ir Baltijos jūrų regionus lyginamojoje istorinėje perspektyvoje (Thomas K. Schippers, Prancūzija), tarpdalykinį bendradarbiavimą Austrijos, Italijos ir Slovėnijos pasienio regione (Robert G. Minnich, Norvegija). Vidinė regiono samprata tarptautinio mokslinio projekto kontekste aptariama Auksuolės Čepaitienės (LII) straipsnyje, šios sąvokos apibrėžimą šiuolaikinės antropologinės perspektyvos kontekste naujai permąsto Neringa Liubinienė (VDU).

Antroji straipsnių tema – daugiakultūriškumo ribų nustatymo problemos (‘*Multiculturalism and Remaking of Boundaries*’). Čia publikuojama medžiaga apie daugiakultūriškumo bei politikos metodologines nuostatas (Reginald Byron, JK, Velsas), religinį pliuralizmą posovietinėse Rytų ir Vidurio Europos visuomenėse (Ingo W. Schröder, Vokietija), vietinės ir globalios kultūros sankirtas Latvijos–Rusijos pasienio zonoje (Aija Lulle, Latvija).

Identiteto bei tradicinio kultūros paveldo (‘*Identity, Heritage and Tradition*’) tematikai čia taip pat skiriama daug dėmesio. Pateikiamas naujas požiūris į paveldą ir tradiciją – Europos etnologiją XXI amžiuje (Ullrich Kockel, Anglija). Regioninio turizmo ir kultūros paveldo problemas Kuršių nerijoje aptaria Anja Peleikis (Vokietija), Klaipėdos regiono liuteroniškųjų giesmių giedojimo tradicijas – Silva Pocyte ir Rimantas Sliužinskas (KU).

Socialinės antropologijos tematikos publikacijas leidiniuose „Lietuvos etnologija, t. 1–2“ pristato Rimantas Sliužinskas, Pernille Hohnen monografiją apie Gariūnų turgaus fenomeno socialinius tyrimus aptaria Gediminas Lankauskas (Kanada). Pirmąją tarptautinę sociokultūrinės antropologijos konferenciją Lietuvoje (Vilnius, 2003) prisimena Vilius Ivanauskas (LII).

Sparčiai kintančių visuomenės ir kultūros apraiškų naujojoje Europoje antropologinių tyrimų problematika yra atspindima ir kitame, XIII, „*Acta Historica Universitatis Klaipedensis*“ (*Studia Anthropologica* II) numeryje.

Tikimės aktyvaus Lietuvos ir užsienio sociokultūrinės antropologijos mokslininkų bendradarbiavimo skelbiant savo tyrimų medžiagą ir kituose šios tematikos mūsų leidinio numeriuose. Laukiame skaitytojų pastabų, komentarų, diskusijų įvairiais sociokultūrinės antropologijos perspektyvų šių laikų Lietuvoje aspektais.

Vytis Čiubrinskas, Rimantas Sliužinskas